

USNESENÍ

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 21. března 2023 v Praze odvolání obžalovaného **P. T.**, nar. xxx v xxx, trvale bytem xxx, t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody, podané proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 18. 1. 2023, sp. zn. 30 T 17/2022, a rozhodl

takto:

Podle § 256 tr. řádu se odvolání **zamítá**.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 18. 1. 2023, sp. zn. 30 T 17/2022, byl obžalovaný P. T., nar. xxx v xxx uznán vinným pod bodem I přečinem vydírání podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že dne 28. 12. 2021 v časech 21:48:10 hodin a 21:53:49 hodin učinil ze svého telefonního čísla +420 xxx dva telefonické hovory na telefonní číslo +420 xxx, užívané poškozenou M. Š., nar. xxx, kdy v rámci těchto hovorů jí sdělil „*Poslouchej mě ty kundo, ještě chvíli a já si na ten Smíchov dojezu a normálně ti rozšlapu hlavu, je ti to jasný? Fakt mě začínáš srát s tím stalkingem. Ještě chvíli mě budeš pronásledovat a opravdu*“, „*Budu si brát do drážky tvý parchanty, tak jak to děláš ty v té své skupině. Celá republika bude vědět, jak vypadaj tví parchanti v těch upletených oblečkách. Pamatuj si, že budeš litovat toho, co jsi začala dělat.*“, a to z důvodu snahy o ukončení aktivity poškozené M. Š. v rámci facebookové skupiny s názvem Komentujeme videa z kanálů J. P. a dalších dezinformátorů, kam vkládá a komentuje videa tzv. antivaxerů, ke kterým se hlásí i obžalovaný. Obžalovaný byl dále napadeným rozsudkem pod bodem II uznán vinným přečinem vyhrožování s cílem působit na úřední osobu podle § 326 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že dne 14. 1. 2022 v čase 10:56 hodin v Praze 2, Korunní 734/15, v budově Městské policie hl. m. Prahy, při řešení stížnosti na strážníky Městské policie OŘ Praha 9, v návaznosti na zákrok ze dne 13. 1. 2022, vyhrožoval před strážníkem Z.Š., nar. xxx, usmrcením a těžkou újmou na zdraví strážníkovi poškozenému J. H., nar. xxx, se slovy „*tak to uděláme úplně jinak, jo, říkám vám na rovinu a dělejte si s tím co chcete, já si zjistím toho strážníka, jeho jméno, dojdu si k němu domu a tam mu rozšlapu hlavu, jenom abyste měli jasno, normálně ho rozsekám do sraček*“, přičemž tento výrok navazoval na služební zákrok ze dne 13. 1. 2022, v rámci kterého poškozený zasahoval v autobusu č. 151 stojícího na zastávce „Poliklinika Vysočany“, přičemž v průběhu zákroku obžalovaný poškozenému sdělil mj. že mu „*rozšlape hlavu*“.
2. Soud za přečiny pod bodem I a II, za současného zrušení výroku o trestu rozsudku Okresního soudu v Kladně ze dne 26. 10. 2022 sp. zn. 3 T 139/2022 (přečin hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) tr. zákoníku a přečin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 256 odst. 1, 3 písm. a) tr. zákoníku), uložil obžalovanému podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst.

2 tr. zákoníku souhrnný trest odnětí svobody v trvání 15 měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku obžalovaný zařazen do věznice s ostrahou.

3. Proti tomuto rozsudku podal řádně a včas obžalovaný odvolání, které směřovalo jak proti výroku o vině, tak proti výroku o trestu. V případě skutku označeného pod bodem I. měl za to, že není pravdou, že naplnil všechny znaky skutkové podstaty přečinu vydírání, neboť činil v krajní nouzi, kdy facebooková skupina vedená poškozenou Š. systematicky napadala a pronásledovala nejen obžalovaného, ale zejména jeho nejbližší včetně novorozené dcery. Jednání poškozené označil za kyberošikanu s tím, že ta pokračovala, ač marně žádal orgány činné v trestním řízení o pomoc. Vyjádřil přesvědčení, že se mu tyto orgány vysmívaly. Namítal dále, že tvrzení, že jednání obžalovaného v poškozené vyvolávalo strach, bylo vyvráceno v průběhu řízení před soudem: zdůraznil, že poškozená Š. v kyberútocích pokračovala i v průběhu hlavního líčení a bezprostředně po něm.
4. V bodě II. pak měl za to, že nenaplnil všechny zákonné znaky skutkové podstaty přečinu vyhrožování s cílem působit na úřední osobu, když jím vyřčené vyhružky nebyly míněny vážně. Označil je jako metaforu a dovozoval existenci paralely s premiérem ČR Petrem Fialou, který, jak uváděl obžalovaný v odvolání, šířil poplašnou zprávu. Uvedl, že chtěl jenom získat pozornost, aby se jeho stížností vůbec někdo zabýval. Poukázal přitom na vyjádření poškozeného, že žádnou obavu o život u něj nevyvolal, natož důvodnou.
5. Při veřejném zasedání konaném o odvolání svou argumentaci ještě doplnil, když měl za to, že soud I. stupně neúplně zjistil skutkový stav, který byl tvzen obžalobou, a to když zamítl návrhy obhajoby na doplnění dokazování. Navrhl prostřednictvím své obhájkyne, aby dokazování bylo při veřejném zasedání doplněno o výslech svědků J. P., E.H., T. Č. a P. Z., kteří se k veřejnému zasedání dostavili. Byl přesvědčen, že nalézací soud opominul důkazy předkládané nebo navrhované obhajobou, oproti tomu připustil důkazy ve formě videonahrávek, nebo videonahrávky, která byla pořízena v rozporu se zákonem v případě skutku v bodě II. - byly pořízeny bez vědomí a souhlasu obžalovaného a jako takové, vzhledem k tomu, že byly pořízované orgánem veřejné moci, za který lze považovat i orgán územně samosprávné moci, tedy městské policie považoval jejich připuštění za nepřípustné.
6. Dále uváděl, že výhružky, které zazněly u druhého skutku, nebyly míněny vážně. U skutku prvního pak argumentoval, že skutková podstata vydírání nebyla naplněna, když svým jednáním pouze odvracel útok dlouhodobě, systematicky a trvale, směřovaly nejen proti němu osobně, ale i proti jeho rodině a nebylo možné jej odvrátit žádným způsobem přiměřenějším. Domníval se, že jeho jednání bylo nutnou obranou.
7. Navrhovaní svědkové mohou prokázat dlouhodobý systematický a skutečně velmi osobní a míru vkusu přesahující nátlak, směřující nejen proti němu, ale i proti členům jeho rodiny. Nátlak v zásadě spočíval v tom, že poškozená dlouhodobě soustavně a vleklým způsobem se vyjadřovala o členech

rodiny obžalovaného, i když jí opakovaně žádal, aby svého jednání zanechala, tak nikdy neuposlechla. Na straně poškozené dovozoval spoluzavinění v tom, že působila ve facebookové skupině, která si vzala za své „bojovat proti dezinformacím“. Což ona sama při svém výslechu uváděla. Podotkl, že ona bojuje proti tomu, o čem ona se domnívá, že jsou dezinformace. O tom, co je z objektivního hlediska možné považovat za dezinformaci se nyní poměrně košatě debatuje i na vládní úrovni. Obhajoba vyjadřovala přesvědčení, že dosud nemáme oficiální definici tohoto pojmu a veřejnost ke škodě věci to takto vnímá, a každý, kdo má na věc jiný názor, tak toho druhého osočuje ze šíření dezinformací. Tak k tomu přistoupila i poškozená a jakkoliv jí to lze či nelze klást za vinu, pak není možné se ztotožnit s tím, jak ona celou situaci, celou dobu, která bezprostředně předcházela, nebo dlouhodobě předcházela jednání obžalovaného tak, jak je popsáno v obžalobě a v rozsudku soudu I. stupně, ona mimo jiné uváděla v rámci svědecké výpovědi, že sama neodpovídá za obsah příspěvků, které tam umístí členové skupiny. V rámci její svědecké výpovědi zazněla celá řada sdělení, ze kterých je zřejmé, že poškozená dobře věděla, co dělá, a mimo jiné ke škodě věci se uchýlila k tomu, že část svých příspěvků směřovala i proti osobě obžalovaného, jak vyplynulo i z provedeného dokazování před nalézacím soudem.

8. Obhájkyň v rámci přednesu odvolání poznamenala, že boj proti dezinformacím nemá fakticky vést jedinec, což muselo být jasné i poškozené. To má být úkolem veřejnoprávních médií a nikoli samozvaného spisatele.
9. Obhajoba se v rámci ústního odvolání ještě zamýšlela nad intenzitou jednání, které je kladeno obžalovanému za vinu. Pohrůžka násilí, o které hovoří obžaloba i odůvodnění rozsudku, byla v zásadě vznesena v okamžiku velmi silného rozrušení, přičemž důvod rozrušení je nasnadě. Vyplyvá z výpovědi obžalovaného, vyplyvá z výpovědi svědkyně, partnerky obžalovaného paní K. - z jejího výslechu soud I. stupně učinil závěr o tom, že telefonát se stal v podobě, ve které je zachycen obžalobou, nicméně z jejího výslechu žádný takový závěr učinit nelze. Svědkyně toliko vypověděla, že obžalovaný volal paní Š. a vyzýval jí, aby přestala útočit na jeho rodinu, rovněž tento nedostatek klade obhajoba k tíži soudu I. stupně.
10. Dále měl obžalovaný za to, že poškozená má poměrně silnou motivaci na výsledku soudního řízení, když má odlišný obecný názor oproti názorům, které jsou prezentovány ze strany obžalovaného na sociálních sítích. Domníval se, že jejím zájmem je legitimizovat své projevy a tomu byla zcela nepochybně podřazena i formulace slov a obecně její projev jako svědka před soudem.
11. V písemném odůvodnění odvolání navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil, a aby odvolací soud sám rozhodl tak, že obžalovaný se zprostit v plném rozsahu obžaloby dle ust. § 226 písm. b) trestního řádu, eventuálně, nechť je napadený rozsudek ve smyslu ust. § 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu zrušen v celém rozsahu a dle § 259 odst. 1 trestního řádu vrácen soudu I. stupně k novému rozhodnutí. V rámci konečného návrhu při veřejném zasedání navrhla obhájkyň obžalovaného zrušit rozhodnutí soudu I. stupně a obžalovaného zprostit obžaloby v celém rozsahu s tím, že pokud soud dospěje k závěru, že rozhodnutí soudu I. stupně je správné, aby byl trest snížen, či aby bylo upuštěno od potrestání.

12. Státní zástupce oproti tomu označil napadený rozsudek za správný ve všech výrocích a navrhl odvolání jako nedůvodné zamítnout.
13. Městský soud v Praze z podnětu podaného odvolání přezkoumal zákonnost a odůvodněnost výroků napadeného rozsudku, stejně tak správnost postupu řízení, které předcházelo jeho vyhlášení, a to z hlediska vytýkaných vad a v rozsahu podaného odvolání. Na podkladě takového přezkumu věci, v rozsahu předpokládaném v ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu, pak dospěl k závěru, že odvolání obžalovaného důvodné není.
14. Jak vyplývá z obsahu spisového materiálu, dosavadní průběh trestního řízení respektoval příslušná ustanovení trestního řádu, obžalovaný na právu obhajoby zkrácen nebyl a v průběhu celého trestního řízení je využíval ať již sám, nebo prostřednictvím zvoleného obhájce.
15. V jeho průběhu obžalovaný namítal, že nalézací soud není místně příslušný – této námitce nalézací soud nevyhověl, shledal ji nesprávnou a náležitě se s ní vypořádal v odstavci 28. odůvodnění svého rozsudku. Velmi podrobně se věnoval také důvodům, které ho vedly k výsledku poškozené Š. s vyloučením veřejnosti – i v tomto směru odvolací soud přisvědčuje precizní argumentaci tak, jak je obsažena v odstavci 29. odůvodnění prvostupňového rozsudku. O tom, že takové opatření bylo na místě, se měl odvolací soud možnost přesvědčit i v průběhu veřejného zasedání, kdy část přítomné veřejnosti tvořily osoby nakloněné obžalovanému, které již při vstupu do jednací síně a po zahájení veřejného zasedání rušily a část z nich ani po předchozím upozornění předsedkyní senátu nebyla schopna korigovat své chování (co do mluvení, posunků, grimas apod., a to navzdory opakovanému upozornění ze strany předsedkyně senátu) a musela být postupně z jednací síně vykázána.

KE SKUTKOVÝM ZÁVĚRŮM NALÉZACÍHO SOUDU A PRÁVNÍ KVALIFIKACI

16. Pro své skutkové závěry si nalézací soud vytvořil dostatečnou důkazní základnu, když v případě skutku pod bodem I. vyslechl obžalovaného (který se jednak podrobně vyjadřoval k urážlivým příspěvkům na facebookové skupině, kterou spravuje poškozená, jednak ke své snaze přimět poškozenou, aby přestala urážet alespoň jeho nejbližší; ke skutku samotnému uvedl, že neví, zda se stal skutek tak, jak je popsán, zda poškozené řekl citovaná slova, nebo zda je to vymyšlené – telefonáty poškozené nicméně připustil, ale vždy zdůraznil, že jeho snahou bylo, aby poškozená zanechala své činnosti; popisoval též oznámení, která adresoval na policii či státní zastupitelství, ale bez úspěchu), poškozenou Š. (která v potvrdila skutek ve výroku popsany; uvedla, že vede na facebooku skupinu, která poukazuje na dezinformace; potvrdila, že ve skupině byly zveřejňována videa s obžalovaným; popsala, jak jí již v minulosti obžalovaný volal – před tím jí však v telefonu nevyhrožoval; nepopřela existenci dehonestujících reakcí diskutujících na obžalovaného a jeho rodinu, s tím, že jako správce skupiny, pokud je zachytila, tak takové věci mazala, a že dávali ve

skupině výzvy, aby se lidé ve skupině nevyjadřovali k dceři obžalovaného; vyjadřovala svá přesvědčení o tom, že obžalovaný šířil dezinformace ohledně Covid – 19), jak jí psal výhrůžné texty, jak obžalovaný požadoval, aby zrušila skupinu), svědkyni K. (družku obžalovaného, která se vyjádřila jednak k neustálým urážkám, které se objevovaly ve facebookové skupině poškozené, a které směřovaly i vůči ní a její dceři, jednak k tomu, že slyšela slova tak, jak jsou ve výroku uvedena – na obhajobu svého druha uváděla, že jednal v afektu a v důsledku urážek z uvedené skupiny). Přesný obsah, jakož i formu telefonátu obžalovaného poškozené tak, jak je popsán ve výroku I. nalézacího rozsudku, byl prokázán záznamem tohoto hovoru – výpověď poškozené a svědkyně K. tedy nejsou jediným důkazem.

17. To, že mezi obžalovaným a poškozenou dlouhodobě probíhal konflikt prostřednictvím sociálních sítí (především platformy Facebook) bylo prokazováno rozsáhlými tzv. screenshoty obrazovek, které obsahovaly diskuzní vlákna nejen obžalovaného, jeho družky, poškozené, ale též četných členů skupiny nazvané *Komentujeme videa z kanálů J. P. a dalších dezinformátorů*, jejímž jedním ze správců byla poškozená. Nalézací soud ve shodě s obsahem těchto screenshotů uvedl, že členové skupiny používaly urážlivé přezdívky na obžalovanou, jeho družku a jejich dítě. Nalézací soud v odstavci 9. a 22. odůvodnění napadeného rozsudku logicky a přesvědčivě zdůvodnil, proč akceptoval právní posouzení skutku pod bodem I. v souladu s podanou obžalobou. Odvolací soud se s touto argumentací ztotožnil a v podrobnostech na ni odkazuje.
18. V případě skutku pod bodem II. opřel svůj závěr nalézací soud o důkazy, které co do množství a kvality svědčí správnosti popisu skutkového děje. K tomuto skutku vyslechl obžalovaného, poškozeného, svědky z řad strážníků Městské policie hl. m. Prahy G. N., Z. Š., dále družku obžalovaného Nikolu K.. Není smyslem odůvodnění rozhodnutí odvolacího soudu citovat tyto výpovědi a jejich hodnocení a rozbor nalézacího soudu, pokud s nimi souhlasí tak, jako je tomu v projednávané věci. Lze tudíž na výklad nalézacího soudu, jednotlivé důkazy a jejich zhodnocení (jednotlivě i ve vzájemném souhrnu) i v případě tohoto skutku odkázat, když argumentace je logická, věcná a provedeným důkazům odpovídající. Příležitostně zmínil, že k hlavní části děje, v němž je spatřován uváděný přečin, došlo 14.1.2022 na služebně Městské policie – dění tam, včetně slovního vyjadřování obžalovaného, je zachyceno na videu, které pořídil přihlížející strážník – toto video je jako důkaz použitelné, když zjevným smyslem bylo zachytit jednání samotného obžalovaného coby oznamovatele, které gradovalo. Obžalovaný se proti tomuto videu, jeho pořízení vyhrazoval, přitom sám v rámci incidentu v autobuse na svůj mobilní telefon, a to i velmi zblízka, nahrával strážníky, jejichž výzvy nerespektoval, vyslovil i popsanou výhrůžku, choval se konfliktně, vyhrocoval situaci, provokoval... jak v autobuse, tak i na služebně přitom ze strany strážníků byly prováděny úkony v souladu s výkonem jejich pravomoci jako úřední osoby. I v případě tohoto skutku přisvědčil odvolací soud právnímu posouzení jednání obžalovaného tak, jak je podrobně rozvedeno především v odstavci 23. odůvodnění napadeného rozsudku a na které lze proto opět odkázat.

K NEPROVEDENÝM DŮKAZŮM

19. V hlavním líčení obžalovaný navrhl vyslechnout jako svědky J. P. a E. H., při veřejném zasedání před odvolacím soudem rozšířil návrh o další dva svědky (viz výše). Z žádného z provedených důkazů nevyplývalo, že by kterýkoli ze svědků, o které navrhovala strana obhajoby doplnit dokazování, byl přítomen některému z projednávaných skutků. Svědek je osoba, která je způsobilá vypovídat o tom, co je mu známo o trestném činu a o pachateli nebo o okolnostech důležitých pro trestní řízení. O totožnosti obžalovaného nebylo žádných pochybností, a ve světle provedených důkazů ani o tom, že se skutky staly tak, jak jsou v rozsudku popsány. Na základě provedených důkazů lze s jistotou uzavřít, že žádný z navrhovaných svědků nebyl svědkem některého ze skutků. Pokud jde o osobní a rodinné poměry obžalovaného, vyjádřil se k nim sám obžalovaný a dílem i jeho družka. Pokud jde o neslušné, nactiutřačné komentáře některých členů skupiny tak, jak o tom hovořil obžalovaný a jeho družka (a jak nepopřela ani poškozená), není pochyb o tom, že k nim docházelo – i k tomu byly provedeny důkazy. Z návrhu na doplnění dokazování tak, jak byl prezentován při veřejném zasedání stranou obhajoby, nevyplývalo, jaké jiné, nové, dosud neznámé okolnosti mající prokazatelně vztah k projednávané věci, tj ke skutkům v bodě I. a II. rozsudku, by mohly vyplýnout z navrhovaných dalších důkazů. To se týká i listinných důkazů, které navrhoval provést jako důkaz obžalovaný v hlavním líčení a které jsou uvedeny v odstavci 21. napadeného rozsudku.
20. Dokazování nemůže být bezbřehé. Odvolací soud, jak již bylo výše zmíněno, má za to, že u obou skutků soud nalézací provedl vždy celý soubor důkazů, tak jak jsou výše stručně konstatovány, ty vždy tvořily propojený a logický celek, navzájem se doplňovaly a co do druhu, obsahu a jeho kvality jsou postačující k závěru o tom, že se oba skutky staly. Skutečnosti, které obžalovaný (a dílem i jeho družka) uváděl na svou obhajobu, nebyly, pokud jde o urážení obžalovaného a jeho rodiny, popřeny a sporovány. I těmito okolnostem věnoval nalézací soud náležitou pozornost a zabýval se jimi v odůvodnění rozsudku.
21. Odvolací soud uzavřel, že pokud nalézací soud nevyhověl návrhu na doplnění dokazování, nepochybil a své rozhodnutí velmi precizně zdůvodnil v odstavci 21. rozsudku. Zcela shodné důvody vedly i odvolací soud k rozhodnutí, že dokazování nebude doplňováno.

K VÝROKU O TRESTU

22. Ani ve výroku o trestu nalézací soud nepochybil. Trest správně ukládal jakou souhrnný tak, jak je v odstavci 1. tohoto odůvodnění uvedeno, kdy obou skutků se dopustil dříve, než byl vyhlášen odsuzující rozsudek Okresního soudu v Kladně tak, jak je shora popsán. Správně trest ukládal podle ustanovení § 175 odst. 1 tr. zákoníku, které je nejpřísněji trestné a podle kterého lze uložit trest odnětí svobody ve výměře od šesti měsíců do čtyř let nebo trest peněžitý. Souhrnný trest nesmí být mírnější než trest, který byl uložen rozsudkem, jehož výrok o trestu je v rámci ukládání souhrnného trestu rušen – Okresní soud v Kladně shora citovaným rozsudkem ve znění rozsudku Krajského soudu v Praze ukládal nepodmíněný trest odnětí svobody ve výměře deseti měsíců. Trest

odnětí svobody jiný než nepodmíněný tedy nebylo možno uložit. Obžalovaný není osobou bezúhonnou, nalézací soud detailně rozvedl jeho minulost trestní i přestupkovou, velmi pečlivě se zabýval i jeho osobními, rodinnými poměry, správně označil jako přitěžující okolnost i to, že se dopustil dvou trestných činů, že je spáchal v době běhu zkušebních dob dvou podmíněných odsouzení. Vysvětlil, proč není možno zvažovat jakoukoli alternativu. Citlivě však přihlédl v případě skutku pod bodem I. (který založil nejpřísnější právní kvalifikaci skutku) k okolnostem, za kterých se tohoto skutku obžalovaný dopustil. Trest tedy v souladu s pravidly pro ukládání souhrnného trestu zpřísnil, avšak v rámci možného rozpětí jen mírně – výměra je s ohledem na přitěžující okolnosti na straně obžalovaného mírná, shovívavá, rozhodně nejde o trest nepřiměřeně přísný. Obžalovaný nesplňuje podmínky pro podmíněný odklad výkonu uloženého trestu, byl proto správně zařazen pro výkon do věznice s ostrahou, kdy podmínky pro výkon trestu ve věznici s přísnějším režimem nejsou v jeho případě splněny. V detailech lze odkázat na přesvědčivou argumentaci nalézacího soudu zejména v odstavci 27. odůvodnění napadeného rozsudku. Pokud obhájkyně obžalovaného v rámci konečného návrhu alternativně navrhl, aby bylo potrestání upuštěno (v uvedené věci by mohla navrhnout upuštění od uložení souhrnného trestu podle § 44 tr. zákoníku), nepřicházelo takové rozhodnutí u obžalovaného v úvahu, a to především pro jeho postoj ke svému jednání a mizivou sebereflexi a především přitěžující okolnosti, které u něj byly shledány a jsou v napadeném rozsudku rozvedeny.

K OTÁZCE OBŽALOVANÝM TVRZENÉ NUTNÉ OBRANY A K PROBLEMATICE LEGÁLNÍCH PROSTŘEDKŮ OCHRANY OSOBNOSTI PŘI NENÁVISTI NA KOMUNIKAČNÍCH PLATFORMÁCH

23. Vzhledem ke skutečnostem, které obžalovaný v průběhu celého řízení uváděl na svou obhajobu, s přihlédnutím k období, v němž se dopouštěl uvedené trestné činnosti, jakož i k jeho přesvědčení, že jednal v nutné obraně, považuje odvolací soud za vhodné a správné vyjádřit se v obecné rovině i k širším souvislostem projednávané věci.
24. V současné době již není sporu o tom, že některá jednoznačná tvrzení nepřipouštějící jiný názor, která se objevovala ve veřejném prostoru v období roku 2020 až cca do prvního čtvrtletí roku 2022 a jejichž původci byly představitelé moci výkonné, nejrůznější média – ať již soukromá či veřejnoprávní a jiné subjekty, a která vedla k přijímání nejrůznějších restriktivních opatření, se v průběhu času ukázala být zcela či zčásti lichými, nesprávnými, byla zcela či zčásti vyvrácena, některé názory, které byly označovány termínem „dezinformace“ (a to aniž by panovala shoda na obsahu tohoto termínu), se v průběhu času potvrdily.
25. Závažným a zásadním způsobem selhávala komunikace moci výkonné s veřejností, v médiích byl velmi omezeně, pokud vůbec, poskytnut prostor pro názory, myšlenky a postoje odlišné od hlavního proudu. Částí občanů bylo negativně vnímáno, že není dáván prostor pro názory odlišné od tzv. mainstreamových, ač je formulovaly odborně uznávané osobnosti z různých odvětví

medicíny, zdravotní statistiky a jiných oborů, a to jak na území České republiky, tak i v zahraničí; současně docházelo ze strany autorit, i ze strany médií, včetně veřejnoprávních k osočování těchto odborníků. Ruku v ruce s tím narůstal strach, napětí a projevy zloby, nenávisti a agrese i na platformách typu Facebook, vznikaly skupiny s protichůdnými názory, které využívaly komunikační platformy jako nevybíravé názorové bojiště bez zábran a pravidel.

26. I pokud orgány k tomu příslušnými byla činěna restriktivní opatření, z nichž některá v čase neobstála, v rámci právního systému České republiky bylo povinností je dodržovat a využívat právních prostředků k jejich zrušení, nikoliv brát právo do vlastních rukou, případně narušovat práva jiných osob. Tak je nastaven právní řád České republiky.
27. Ze screenshotů, které předložil obžalovaný, má i odvolací soud za prokázané, že **někteří členové skupiny, jejímž jedním ze správců byla poškozená, se na adresu obžalovaného, jeho družky a jejich dítěte vyjadřovaly hanebným, ostudným, mrzkým, nepřístojným, hanlivým a nactiutrháčným způsobem.** Jde o neakceptovatelné jednání, které se šíří ruku v ruce s tím, jak jsou využívány komunikační platformy typu Facebook. Lze pochopit, že se obžalovaný cítil dotčen jejich obsahem, a je třeba připustit, že některé se dotýkaly jeho osobnostních práv. Jak je však obecně známo a přijímáno: svoboda projevu má hranice, a to i svoboda projevu, při níž je využíván internet. Končí tam, kde začínají práva a svobody druhého člověka. Pokud se obžalovaný cítil dotčen co do své důstojnosti a vážnosti, případně co do osobnostních práv svého nezletilého dítěte, bylo na něm, aby využil výlučně právní prostředky.
28. Problematika nenávistných projevů v internetovém prostoru a potřeba jejího řešení je aktuální téměř od jeho vzniku. Jsou obecně známy možnosti, jak jim zamezit – může tak učinit přímo Facebook (vlastní činností, či na základě oznámení, upozornění), v případě, že se takové projevy objevují na založené skupině, musí tak činit ten, kdo ji založil nebo kdo ji spravuje. Skupina má mít stanovena pravidla a příspěvky, které je porušují, může správce smazat, případně člen, který je porušuje, může být správcem zablokován. I pokud skupina pravidla nemá, nebo je má nedostatečně nastavena, musí zakladatel nebo správce skupiny zajistit, aby příspěvky ve skupině neporušovaly nejen zákony, ale i pravidla slušnosti. **Není pravdou, jak se domnívá poškozená, že ona jako jeden ze správců za obsah příspěvků ve skupině nenese zodpovědnost** – pro nesprávnost tohoto tvrzení lze vycházet z rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 2.9.2021 ve věci č. 45581/15 Sanchez proti Francii. Byť se argumentace vztahovala k příspěvkům třetích osob, které podněcovaly k nenávisti vůči určité skupině osob, lze závěry zobecnit tak, že **existuje odpovědnost správce za výroky zveřejněné třetími osobami na veřejném účtu na Facebooku.**
29. Přesto, že poškozená prokazatelně nedostála této povinnosti (na což zjevně byla obžalovaným, byť mnohdy neslušně, upozorňována), nemůže to být důvodem, aby obžalovaný vzal spravedlnost do svých rukou, aby poškozené vyhrožoval popsaným způsobem ve snaze ukončit aktivity skupiny. Uváděl sice, že se obracel na policii, státní zastupitelství aj., avšak pokud tyto orgány neshledaly, že

by se osobně poškozená dopustila přestupku, či trestného činu, měl možnost domáhat se ochrany cestou občanskoprávní (např. žaloba na ochranu osobnosti je typickým zákonným prostředkem, jak je možno se bránit proti správci skupiny, který neplní svou povinnost a připouští urážlivé komentáře, nedokáže zabezpečit jejich včasné smazání, neblokuje jejich původce atp.), nikoliv za použití výhrůžek vůči poškozené ve snaze ukončit aktivity její facebookové skupiny. Obsah i forma sdělení tak, jak byla prokázána provedenými důkazy, představovala ze strany obžalovaného zjevnou pohrůžku násilí. To, k čemu chtěl poškozenou přimět, je pak zjevné i z jeho vlastního vyjádření.

30. Je na místě dále podotknout, že ten, kdo se rozhodne připojit se do komunikačních platforem typu Facebook, na sebe přebírá riziko, že vpouští do dříve neveřejného prostoru svého života mnohdy neohraňovaný okruh jiných uživatelů s různými postoji, názory, charaktery, osobnostními vadami. Je proto na každém uživateli, aby využíval tyto možnosti velmi obezřetně, aby využíval bezpečnostních možností takových platforem a v případě rodičů nezletilých dětí, aby bedlivě vážil, zda je na místě umožňovat přístup zejména k fotografiím a videím s dětmi bez omezení komunikace.
31. Podmínky pro nutnou obranu jsou v trestním zákoníku velmi jasně specifikovány v ustanovení § 29 – osoba musí odvracet přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, přičemž nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. Způsob konání obžalovaného byl zcela zjevně nepřiměřeným, obžalovaný měl možnost uplatnit možnosti ochrany svých práv způsobem tak, jak je výše naznačen.

SUBSIDIARITA TRESTNÍ REPRESY

32. V případě, že by obžalovaný byl dosud zcela bezúhonnou osobou, pokud by se jednalo o jednorázové emoční selhání v reakci na urážlivý obsah příspěvků ve skupině, bylo by možno zvažovat uplatnění zásady subsidiarity trestné represe. I touto otázkou se zabýval soud nalézací a správně uzavřel, že užití prostředků trestního práva je v případě obžalovaného na místě. A to u obou skutků – rovněž v tomto lze odkázat na příslušnou a správnou argumentaci soudu nalézacího, proti níž nelze ničeho namítnout.
33. Odvolání obžalovaného tudíž nebylo shledáno důvodným a bylo zamítnuto.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není přípustný další řádný opravný prostředek. Lze však proti němu podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení dovolání prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (§ 265e tr. řádu). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud (§ 265c tr. řádu). Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost, kteréhokoliv výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí

soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr. řádu). Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 tr. řádu). V dovolání musí vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů odvolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – m) nebo § 265b odst. 2, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha 21. března 2023

JUDr. Monika Křikavová v.r.

předseda senátu